

УДК 330.322
UDC 330.322

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ПОЗИТИВНИЙ ЧИННИК ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Хмельовський М.О., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет,
Київ, Україна

Коваль Г.Є., Національний транспортний університет, Київ, Україна

FOREIGN EXPERIENCE TO ATTRACT FOREIGN INVESTMENT AS A POSITIVE FACTOR THE IMPACT ON INVESTMENT ACTIVITY IN UKRAINE

Khmelevskiy M.O., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine

Koval G.E., National Transport University, Kyiv, Ukraine

ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ КАК ПОЛОЖИТЕЛЬНЫЙ ФАКТОР ВЛИЯНИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ УКРАИНЫ

Хмельовский Н.О., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет,
Киев, Украина

Коваль Г.Е., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. На сьогоднішній день іноземні інвестори розглядають Україну як потенційного партнера з великими можливостями. В сучасних умовах транспортні підприємства країни потребують значних вкладень інвесторів для підвищення ефективності функціонування та виходу на світовий ринок в умовах високої конкуренції. Однак надходження іноземних інвестицій в Україну відбуваються надзвичайно повільно. Оцінка причин такого становища та вивчення світового досвіду країн, які вдало вирішують поставлені проблеми, надасть змогу аналізувати інвестиційну діяльність країн та залучити їх досвід.

Питання з дослідження аналізу досвіду зарубіжних країн щодо розвитку інвестиційної діяльності та міжнародного інвестування висвітлені у працях вітчизняних та іноземних науковців, зокрема: І.Бланка, Т.В.Майорової, П.Массе, О.І.Рогача, А.А.Пересади, В.Г.Федоренка, А.С.Філіпенка.

Метою даної статті є аналіз і узагальнення світового досвіду залучення інвестицій, визначення позитивних чинників які впливають на інвестиційну діяльність провідних країн з метою використання їхнього досвіду для залучення іноземних інвестицій в Україну. Зарубіжний досвід буде розглядатися на прикладі Китаю та Індії.

Основний матеріал. Залучення іноземних інвестицій є важливим способом участі Китаю в процесі глобалізації світової економіки. Китай багато років поспіль зберігає провідне місце за обсягом залучених прямих іноземних інвестицій (ПІ) серед країн. Сьогодні в міру швидкого і здорового розвитку китайської економіки, постійного поглиблення реформи і розширення відкритості, прискорення процесу глобалізація світової економіки, у сфері залучення іноземних інвестицій в Китаї спостерігалося багато нових обставин і особливостей, в той же час з'явилися і нові шанси і переваги [1].

Як свідчить дослідження аудиторської компанії Ernst & Young, Індія обігнала Китай і стала найпривабливішою країною для інвестицій у зв'язку з різким зниженням курсу рупії і відкриттям нових секторів для іноземних інвесторів. За Індією в рейтингу розташовуються Бразилія, Китай, Канада і США. Дослідження ґрунтуються на опитуванні 1600 керівників вищої ланки в більш ніж 70 країнах. У травневому дослідженні найпривабливішою для інвестицій країною в очах менеджерів транснаціональних корпорацій світу був Китай, завдяки величезному і не освоєному ринку, потенціалу економічного зростання та великим інноваційними здібностями [2].

Економіка Індії в останні роки розвивається досить динамічно. Багато в чому це відбувається завдяки зростанню промислового виробництва. Одним з основних факторів, що сприяють зростанню індійської промисловості, є збільшення обсягів іноземних інвестицій в країну. Одна з цілей економічної політики уряду Індії - створення сприятливого середовища для залучення іноземних інвестицій в економіку країни та заохочення інвестиційного співробітництва між індійськими та іноземними партнерами.

Перспективи інвесторів в Індії залишаються позитивними, незважаючи на проблеми в економіці, з якими зіткнулася країна. За минулий рік Індія посилила свої позиції у залученні іноземного капіталу, послабивши вимоги до прямих іноземних інвестицій в кількох галузях, включаючи телекомунікаційну, роздрібну та нафтогазову. Крім того, з урахуванням макроекономічного тиску і великого боргового навантаження, деякі індійські компанії позбавляються від непрофільних активів, створюючи великі можливості для іноземних інвесторів. Крім того, збільшений допустимий обсяг прямих іноземних інвестицій в індійську економіку. Так, в телекомунікаційні компанії іноземні корпорації тепер можуть вкладати до 100% капіталу, в оборонний сектор - до 26%, в нафтогазовий - 49%. Резервний банк Індії збільшив ліміт на іноземні інвестиції в державні облігації на 5 млрд доларів. Тепер закордонні інвестори можуть вкладати до 20 млрд доларів в цінні папери [3].

Індія має багато переваг для іноземних інвесторів:

- великий ринок, населення близько 950 мільйонів чоловік, з них більше 300 мільйонів відносяться до середнього класу, який постійно зростає.
- вільна преса, сильна і незалежна судова система.
- стабільна демократична система.
- стабільне зростання, високі показники внутрішніх заощаджень - понад 26% ВВП.
- наявність численного висококваліфікованого управлінського і консультууючого персоналу.
- Індія є членом MIGA (Багатостороннє агентство по гарантії інвестування) і уклала двосторонні угоди з просування і захист інвестицій з багатьма країнами. Індія підписала двосторонні конвенції з уникнення подвійного оподаткування з декількома країнами [4].

У різних секторах, в 26 штатах і 6 союзних територіях Індії існують широкі можливості для інвесторів. В одній тільки інфраструктурній області об'єм інвестицій, необхідний на найближчі 10 років, становить 400 млрд. доларів США, внутрішніх джерел для цього недостатньо. Тобто, існуюча ситуація сприялива для іноземних інвестицій [5].

Інвестиції в Китай далі продовжують зростати. За жовтень китайська економіка поповнилася на \$ 8,42 млрд іноземних інвестицій, що в річному еквіваленті прирівнюється до зростання на 1,24%. У порівнянні з вереснем показник знизився, в попередньому місяці показник склав \$ 8,84 млрд. У січні-жовтні прямі іноземні інвестиції збільшилися на 5,77% порівняно з аналогічним періодом минулого року і склали \$ 97,03 млрд. Нефінансові прямі інвестиції за кордоном за 10 місяців зросли на 20% в річному вираженні і досягли \$ 69,5 млрд. Головний економіст Bank of Communications відзначає, що потенційне зростання в Китаї полягає у внутрішньому попиті, тобто інвестиції і споживання, ці два аспекти, будуть у майбутньому спільно стимулювати економічне зростання. У III кварталі в річному вираженні ВВП Китаю виріс на 7,8%, що збільшує шанси на досягнення темпів зростання на рівні 7,5% в цілому по року. Деякі економісти вважають, що зараз темпи зростання недостатні для розвитку величезної економіки з населенням в 1,3 млрд людей [6].

Китай залишається однією з найпривабливіших країн для іноземних інвестицій, оскільки, з одного боку, лідирує у світі за темпами зростання економіки, з іншого, безупинно поліпшується інвестиційний клімат в Китаї.

В області залучення іноземних інвестицій Китай зіткнувся з новими шансами і викликами в результаті зміни міжнародної обстановки. Становище Китаю у світовій економіці, як ніколи підвищилося. Під час залучення іноземних інвестицій Китай вже міцно увійшов в глобальну виробничу мережу і став одним з важливих і незамінних членом глобальної виробничої системи. За обсягом торгівлі Китай займає третє місце у світі, в перспективі Китай може стати лідером за обсягами торгівлі.

Також інтернаціоналізація роботи з дослідження і освоєння, послуги аутсорсингу і переході високотехнологічних проектів промисловості транснаціональних корпорацій в Китай являють собою можливість для підвищення рівня залучення Китаем іноземних інвестицій в майбутньому.

Китай займає провідне місце серед країн, що розвиваються у зв'язку з інтернаціоналізацією роботи з дослідження і освоєння транснаціональних корпорацій. В даний час в Китаї працює майже тисяча науково-дослідних організацій, створених на іноземні інвестиції, спостерігається швидке підвищення рівня наукового дослідження і освоєння цих структур. Але в області послуг аутсорсингу Китай поки поступається таким країнам, як Індії та Ірландії [7].

На сьогоднішній день, після систематичного аналізу Китайської асоціації підприємств за участю іноземного капіталу, були виділені нові переваги країни, до яких відносять:

- перехід від кількісного зростання до прискорення підвищення якості. У міру швидкого розвитку китайської економіки щодо залучення закордонних інвестицій відбувається перехід до створення справедливих ринкових умов і прискоренню процесу підвищення якості та рівня залучення іноземних інвестицій. У Китаї прискореним темпом йде робота по оптимізації виробничої структури, що створює величезні можливості для поглиблого розвитку підприємств за участю іноземного капіталу в Китаї.
- постійне розширення відкритості та вдосконалення законодавчого середовища для залучення закордонних інвестицій. Після вступу до СОТ китайський уряд повністю виконало свою обіцянку, зокрема внесло поправки в близько 3000 законодавчих актів, відомчих правил, регламентів та інструкцій, створило правову систему відповідно до правил СОТ, більш того постійно підвищувало правовиконуючий рівень і помітно посилювало прозорість відповідних політичних установок. Одночасно встановлені відносно досконалі інститути і в області інтелектуальної власності, на яку звертають більшу увагу іноземні підприємці, посилено заходи захисту. У Китаї в основному вже встановлена досконала правова система, створені і вдосконалені закони та нормативно-правові акти, що стосуються питання залучення іноземних інвестицій, що створює правове забезпечення виконання адміністративних функцій на правовій основі і господарюванню з дотриманням законів [8].
- також, розвиток зон відкритості в Китаї створює для підприємств з іноземними інвестиціями можливості для розширення ринку, а також надає можливості для освоєння підприємствами з іноземними інвестиціями китайського ринку в цілому. Розвиток спеціальних районів, що представляють зацікавленість для інвестування.
- здійснення побудови гармонійного суспільства відкривають перед підприємствами з іноземними інвестиціями широкі перспективи для тривалого розвитку. У побудові середньозаможного суспільства на основі оптимізації структури, підвищення ефективності, скорочення витрат енергоресурсів та охорони навколошнього середовища буде досягнуто зростання ВВП на душу до 2020 р. в 4 рази більше в порівнянні з показником за 2000р.. Безперервне підвищення рівня середньодушового доходу і стабільне зростання коефіцієнта потреби населення призведе до формування величезного споживчого ринку, що відкриває перед підприємствами з іноземними інвестиціями широкі перспективи для тривалого розвитку.

Висновки. Узагальнюючи досвід зарубіжних країн щодо розвитку інвестиційної діяльності та міжнародного інвестування можна виділити основні чинники, які впливають на їх позитивний розвиток. До основних переваг Китаю та Індії по залученню іноземних інвестицій можна віднести: постійне поліпшення інвестиційного клімату країни, підвищення якості та рівня залучення іноземних інвестицій, розширення відкритості та вдосконалення законодавчого середовища, розвиток зон відкритості, послаблення вимог до прямих іноземних інвестицій, збільшення допустимого обсягу прямих іноземних інвестицій, підвищення рівня життя суспільства. Надаючи такі переваги, країна створює великі можливості для іноземних інвесторів. Ознайомившись з інвестиційною політикою провідних країн, можливе використання зарубіжного досвіду у сфері залучення іноземних інвестицій в країну.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАЛЬ

1. Рогач О.І. Міжнародні інвестиції: Теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: Підручник / О.І. Рогач – К.: Либідь, 2005. – 720с.
2. Інформація щодо звітів аудиторської компанії Ernst & Young [Електронний ресурс] : - Режим доступу: <http://www.ey.com/>. - Назва з екрану.
3. Інформація щодо оглядів світових інвестицій [Електронний ресурс] : - Режим доступу: <http://www.unctad.org/wir/index.htm>. – Назва з екрану.

4. Інформація про стан Індії з Багатостороннього агентства по гарантії інвестування [Електронний ресурс] : - Режим доступу: <http://www.miga.org/>. – Назва з екрану.
5. Козюк В. В. Міжнародна інвестиційна діяльність: Навчальний посібник / В. В. Козюк, В. В. Мельник - Тернопіль: Карт-бланш, 2009. - 249 с.
6. Інформація щодо іноземних інвестиції Китаю Bank of Communications [Електронний ресурс] : - Режим доступу: <http://www.bankcomm.com/BankCommSite/en/index.jsp> . - Назва з екрану.
7. Михайлов Д. В. Аутсорсинг. Нова система організації бізнесу: Навчальний посібник / Д. В. Михайлов — М.: КНОРУС, 2006. – 256с.
8. Згурівський М.З. Геоекономічні сценарії розвитку і Україна / М.З. Згурівський. – К.: Академія, 2010. – 328с.

REFERENCES

- 1.Rogach O.I. International Investment: Theory and practice of business multinationals: Tutorial. Kyiv: Lybed, 2005. 720p. (Ukr)
- 2.Information on the report of the auditing company Ernst & Young. Available at: <http://www.ey.com/>. (Accessed 11 November 2013).
- 3.Information on the Review of global investment. Available at: <http://www.unctad.org/wir/index.htm>. (Accessed 31 October 2013).
- 4.Information about the state of India with the Multilateral Investment Guarantees Agency. Available at: <http://www.miga.org/>. (Accessed 19 November 2013).
- 5.Kozyuk V.V., Melnyk V.V. International Investing: Tutorial. Ternopil: Carte blanche, 2009. 249 p. (Ukr)
- 6.Information on foreign investments of China Bank of Communications. Available at: <http://www.bankcomm.com/BankCommSite/en/index.jsp>. (Accessed 31 October 2013).
- 7.Mikhailov D.V. Outsourcing. The new system of business organization: Tutorial. Moscow: KNORUS, 2006. 256p. (Rus)
- 8.Zgurovsky M.Z. Geoeconomic development scenarios and Ukraine. Kyiv: Academy, 2010. 328p. (Ukr)

РЕФЕРАТ

Хмелевський М.О. Зарубіжний досвід застосування іноземних інвестицій як позитивний чинник впливу на інвестиційну діяльність України / М. О. Хмелевський, Г. Є. Коваль // Управління проектами, системний аналіз і логістика. – К.:НТУ, 2013. — Вип.12.

Мета роботи – ознайомлення зі світовим досвідом країн, які вдало утримують провідні позиції у сфері застосування іноземних інвестицій, який надасть змогу аналізувати інвестиційну діяльність країн та застосувати їх досвід.

На сьогоднішній день транспортні підприємства країни потребують значних вкладень інвесторів для підвищення ефективності функціонування та виходу на світовий ринок в умовах високої конкуренції. Оцінка умов утримання провідних позицій та вивчення світового досвіду країн, які вдало вирішують поставлені задачі, надасть змогу аналізувати інвестиційну діяльність країн та застосувати їх досвід. Узагальнюючи досвід зарубіжних країн щодо розвитку інвестиційної діяльності та міжнародного інвестування можна виділити основні чинники, які впливають на їх позитивний розвиток. Застосування іноземних інвестицій в Китай та Індію обумовлюється: зростанням обсягу експорту, збільшення обсягу робіт з досліджень, можливість використання послуг аутсорсингу. До ключових переваг застосування інвестицій для сучасних компаній, можна віднести: перехід від кількості випущеної продукції до якості, вдосконалення законодавчої бази, спрямованої на захист іноземних інвестицій, розвиток спеціальних районів, що представляють інтерес для інвестування, побудова суспільства з високим рівнем життя.

Результати статті показують, що застосування іноземного досвіду, можна зазначити, як умовою покращення для розвитку інвестиційної діяльності в країні і позитивно вплинути на застосування іноземних інвестицій в транспортні підприємства країни.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – впровадження закордонного досвіду із застосування іноземних інвестицій в Україну.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД, ПОЗИТИВНІ ЧИННИКИ, ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ, ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.

ABSTRACT

Khmelevskiy M.O., Koval G.E Foreign experience to attract foreign investment as a positive factor the impact on investment activity in Ukraine. Management of projects, system analysis and logistics. Kyiv. National Transport University. 2013. Vol.12.

Objective - - familiarization with international experience of countries that successfully hold leading positions in the field of foreign investment, which will allow analysis of investment and bring their experience.

For today, the country's transport companies require significant investments of investors to improve the functioning and the world market in a highly competitive. Evaluation of the conditions of study leading position and global experience of countries that successfully solves the problem, will allow analysis of investment and bring their experience. Summing up the experience of foreign countries on the development of investment and international investment can identify the main factors that affect their positive development. Attracting foreign investment in China and India, driven by: growth in exports, increase in work study, the use of outsourcing services. The key advantages of attracting investments for modern companies include: the transition from quantity to quality of output, improve the legal framework aimed at protecting foreign investment, development of special areas of interest for investment, a society with a high standard of living.

The results of the article show that the involvement of foreign experience, it can be stated as a condition for improvement of investment activity in the country and have a positive impact on attracting foreign investments in the country transportation company.

The forecast assumptions about the development of a research - the introduction of foreign experience in attracting foreign investment in Ukraine.

KEY WORDS: FOREIGN EXPERIENCE, POSITIVE FACTORS, FOREIGN INVESTMENT, INVESTMENT ACTIVITIES.

РЕФЕРАТ

Хмелевский Н.А. Зарубежный опыт привлечения иностранных инвестиций как положительный фактор влияния на инвестиционную деятельность Украины / Н.А. Хмелевский, Г.Е. Коваль // Управление проектами, системный анализ и логистика. – К.: НТУ, 2013. – Вып.12.

Цель работы - ознакомление с мировым опытом стран , которые успешно удерживают ведущие позиции в сфере привлечения иностранных инвестиций , который позволит анализировать инвестиционную деятельность стран и привлечь их опыт.

На сегодняшний день транспортные предприятия страны требуют значительных вложений инвесторов для повышения эффективности функционирования и выхода на мировой рынок в условиях высокой конкуренции . Оценка условий содержания ведущих позиций и изучения мирового опыта стран, которые успешно решают поставленные задачи, позволит анализировать инвестиционную деятельность стран и привлечь их опыт. Обобщая опыт зарубежных стран по развитию инвестиционной деятельности и международного инвестирования можно выделить основные факторы, которые влияют на их позитивное развитие . Привлечение иностранных инвестиций в Китай и Индию обусловливается возрастанием объема экспорта, увеличение объема работ по исследованиям, пользование услугами аутсорсинга. К ключевым преимуществам привлечения инвестиций для современных компаний, можно отнести: переход от количества выпущенной продукции к качеству, совершенствование законодательной базы, направленной на защиту иностранных инвестиций, развитие специальных районов, представляющих интерес для инвестирования, построение общества с высоким уровнем жизни.

Результаты статьи показывают, что привлечение иностранного опыта, можно отметить , как условие улучшения для развития инвестиционной деятельности в стране и положительно повлиять на привлечение иностранных инвестиций в транспортные предприятия страны .

Прогнозные предположения о развитии объекта исследования - внедрение зарубежного опыта по привлечению иностранных инвестиций в Украину .

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ, ПОЗИТИВНЫЕ ФАКТОРЫ, ИНОСТРАННЫЕ ИНВЕСТИЦИИ, ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ.

АВТОРИ:

Хмелевський Микола Олександрович, кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, професор кафедри економіки, тел..044-280-77-32, Україна, 01010, м.Київ, вул..Суворова 1, к.261.

Коваль Галина Євгеніївна, Національний транспортний університет, здобувач кафедри економіки, e-mail: Kovalg21@ukr.net, +380980450112, Україна, 01010, м.Київ, вул..Суворова 1, к.i259.

AUTHOR:

Khmelevskiy Mykola O., Ph.D., National Transport University, professor department of economics, tel..044-280-77-32, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, of.i261.

Koval Galina E., National Transport University, postgraduate department of economics, tel..+380980450112, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, of.i259.

АВТОРЫ:

Хмелевский Николай Александрович, кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, профессор кафедры экономики, тел.044-280-77-32, Украина, 01010, г.Киев, ул.Суворова 1, к.i261.

Коваль Галина Евгеньевна, Национальный транспортный университет, соискатель кафедры экономики, e-mail: Kovalg21@ukr.net, +380980450112, Украина, 01010, г.Киев, ул.Суворова 1, к.i259.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Варналій З.С., доктор економічних наук, Київський національний університет ім..Т.Г.Шевченка, професор кафедри фінансі, Київ, Україна.

Грисюк Ю.С., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри транспортного права та логістики, Київ, Україна.

REVIEWER:

Varnaliy Z.S., Ph.D., Economics (Dr.), Taras Shevchenko National University of Kyiv, professor department of finance, Kyiv, Ukraine.

Grysyuk Y.S., Ph.D., National Transport University, associate professor department of transport law and logistics, Kyiv, Ukraine.